

מפתח עניינים אלפביתי

הלכות
ביקור חולים
ואבלות

מפתח עניינים אלפביתי להלכות ביקור חולים ואבלות

הבהרה: ההפניות במפתח זה מתייחסות למספרי העמודים בחלק "עיקרי השולחן".
מומלץ לעיין בהתאם לסימן והסעיף שב"עיקרי השולחן" גם בחלקים הבאים: "מבואות לטור ולב"י", "ושנתם" ו"עיקרי מבחן השולחן".

90 87	אם החשיך על התחום לעסוק בצרכי המת
90 87	אם רוצה לקבור ביו"ט
	ביו"ט שני
91	יכול לקבור את המת בעצמו
	כשרוצה לקבור מתו ויש חבורה שתתעסק בצרכי המת - האם חייב
91	במצוות
90	בליל יו"ט שני - קידושו על יין
90	במה הוא חייב
91	בשר ויין
90	תלמוד תורה
90	תשמיש המיטה
88 87	דיני אכילתו בחול
88 87	איסור בשר ויין
91	בבשר שנשאר משבת
91	בפורים
88	הטעם
88 87	איסור הסבה
88 87	לא יאכל בפני המת
90	האם הלכה כדברי המקל בו
87	הבדל בין אנינות דאורייתא לדרבנן
96	ישיבה על מיטה
96	כפיית המיטה
96	מלאכה
97	מצבים שאין לקרובים דין אונן
96	נעילת סנדל
96	עטיפת הראש
92	על מי שמת בשבת ונקבר ביום א'
92	השלמת תפילה אחרי הקבורה
92	עשיית הבדלה
88 87	פטור ממצוות בחול
	אם מתו נקבר בין ד' שעות לחצות היום - מה עליו
93	להשלים מהתפילה
88	האם רשאי להחמיר על עצמו ולברך
93	השלמת תפילה לאחר הקבורה
87	טעמים שהוא פטור
	מתפלת מנחה, אם מת בערב שבת בשעה שנהגו לא
95	לקבור
96	רחיצה וסיכה
96	שאלת שלום
96	שמחה
91	שימוש בסעודת מילה או נישואין, אם זו פרנסתו
96	תספורת
96	תשמיש המיטה
	אכילה
88	בפני המת

א

אב בית דין

116	ביטול בתי המדרש שבעיר במותו
116	שינוי מקומות בבית כנסת במותו

אביו ואמו

424 423	הבדלים ביניהם לשאר קרובים באבלות
86	הבדלים ביניהם לשאר קרובים בקריעה

אבל, אבלות (כללי)

361 307	אם נולד בן במשפחה, נתרפאה - נ"מ להלכה
378	ביום ראשון - מהתורה או מדרבנן
226	הנוהג אבלות על מי שאינו חייב
	הרגשתו בימי אבלו
361	בשבעה ימים ראשונים
361	בשלושה ימים ראשונים
361	בשלושים ימים ראשונים
361	בשנה ראשונה
369	השלמת אבלות למי שלא נהג אותה בשבעה
370	אם נהג חלק מהימים
268	טעם חומרת ג' ימים הראשונים
362	טעמה
	מי שמת קרוב לקרובו - מתי צריך להראות קצת
227 226	אבלות
226	אם קרובו לא יודע שמת לו מת
412	מי שמתו לו שני קרובים באותו יום
	מי שנהג אבלות והטעו אותו לומר שלא מת קרובו
70	והפסיק את אבלותו
109	מי שציווה שלא ינהגו עליו אבלות
361	עד מתי מידת הדין מתוחה כנגדו
125	על חילוני מחלל שבת

אונן

96	איסורו בדברים שאבל אסור בהם
95	אם אין גופה לקבור
88	אם המת אינו לפניו
88	אם המת בעיר אחרת
95	אם המת במאסר
95	אם הקרוב במאסר
94	אם מסרו את המת לכתפים
94	אם נושאים את המת מעיר לעיר
250 91	אמירת קדיש קודם קבורה
	במקום שהשלטון אוסר קבורה לפני 48 שעות
95	מהמיתה
382	בקובר מתו ברגל
90 87	בשבת ויו"ט
90 87	איסור תשמיש

אנינות (ראה: אונן)

ארון המת

- איסורו בהנאה אחרי שפינוהו 170
 העובר ממקום למקום
 אם שלדו קיימת או אינה קיימת 163 127
 אמירת ברכת אבלים וניחום אבלים 127
 ליווי 163
 עמידה בשורה 127
 תליית מפתח המת ופנקסו בארונו 138

ארץ ישראל

- הולכת מת לקבורה בא"י 169
 הנחת עפר מא"י בקבר 167
 פינוי מת כדי לקברו בא"י 168 167

אשה

- אבלות על אשתו שחשב לגרשה אך מתה קודם
 הגירושין 223
 אין עולים בחבר עיר על אשה - משמעותו 150
 הבדלים בין איש לאשה באבלות 422
 חולת מעיים - שימושה ע"י איש 27
 לשמש איש חולה מעיים 27

ב

בגד

בגדים שאסור לאבל ללבוש

- בגד חדש 322
 באבל על אביו ואמו 325
 באבל על שאר קרובים 325
 בגד מגוהץ (ראה: גיהוץ)
 בגד מכובס (ראה: כביסה)
 בגד שיצא מתחת מכבש 322
 בגדי שבת בשבת 322
 לבישת בגדים שחורים על קרובו 226

ביקור חולים

- אמירה לחולה שיתן דעתו על עניניו 26
 בשבת 25
 גדול אצל קטן 23
 זמנו 22
 שעות שאין לבקרו 24
 חולה גוי 26
 חולה שהוא שונאו 23
 חולים שאין לבקר 26
 מטרתו 22
 מעלת המצווה 22
 מקום ישיבת המבקר 23
 נוסח התפילה עליו 25
 ניחום אבלים קודם לו 27
 עם בקשת רחמים עליו 24
 בלשון הקודש או בשאר לשון 24

בית האבל

- אמירת שמועה ואגדה 257

ברכת המזון בו (ראה: ברכת המזון)

- הבאת בשמים 257
 מי בוצע את הלחם 261
 ריבוץ וכיבוד הרצפה 257
 שטיפת כלים 257

בית המקדש

- קריעה על ראיית בית המקדש בחורבנו 82
 איחוי הקרע 83
 תפירת הקרע בלי איחוי 83

בית כנסת

- ביטולו במוות נשיא 116
 הכנסת מת ת"ח אליו 118
 הספד בו 117
 יציאת אבל לבית כנסת 356 355
 בחול, כשיש קריאת התורה 357
 בשבת 357
 שינוי מקומו של אבל בו 354
 אחרי הרגל, אם נהג אבלות לפני הרגל 393
 אם המרא דאתרא אבל, בשבת 358
 באשה אבלה 358
 ביולדת 358
 ברגל 358
 בשבת 358

בית מדרש

- ביטולו במוות חכם, אב"ד ונשיא 116
 הכנסת מת ת"ח אליו 118
 הספד בו 117

בית קברות

- איסור קלות ראש בו 187
 אכילה ושתיה 187
 חישוב חשבונות 187
 להתפנות 187
 רעיית בהמה 187
 מניעת מושל מלרעות שם 187
 איסורו בהנאה גם שלא ע"ג הקבר 188
 אם מושל רוצה לסלול בו דרך 188
 הימים שעולים לקבר 118
 ערב ר"ח ניסן 118
 ערב ר"ח אלול 118
 הנאה למת מעליית קרובו לקבר 118
 הנחת זר פרחים על ארון המת 189
 חליצת מנעלים בו, בזה"ז 295 232
 ליקוט עשבים בו 187
 להגנה על הקבר 187
 לצורך רפואה 187
 מכירתם לצורך מתים או עניים 187
 נטיעת פרחים על הקברות 189
 נסר שנמצא בו - הזותו 171
 עישון והרחת טבק בו 187
 פירות מאילן שבו 189
 קפנדריא בו 187

בכור

83..... תפירת הקרע בלי איחוי

80..... מישראל מומר בזמן הזה

ברכת כהנים (ראה: נשיאת כפיים)

327..... **ברכת שהחיינו (לאבל)**

בשר

258..... אכילתו ע"י אבל

230 88 87..... אכילתו ע"י אונן

ג

גוי

134..... הנאה ממת גוי

108..... הספד על גוי

184 108..... לזויה למת גוי

184..... ניחום אבל גוי מפני דרכי שלום

184..... עשיית 'השכבה' לגוי

184..... קבורתו מפני דרכי שלום

גוסס

38..... אין להשאיר לבד מי שנוטה למות

35..... איסור חציבת קבר בשבילו

34..... איסור עצימת עיניו

35..... הסרת מה שמונע את מותו

35..... זירוז מיתתו

מי שראוהו גוסס ג' ימים

37..... אבלות עליו

37..... האם מותר לאשתו להינשא

גזלן

121..... אבלות על גזלן שמלכות הגויים הרגה

גידוף (ראה: ברכת השם)

גיהוץ

267..... **איסורו באבל**

327 326 321 318..... בשבעה או בשלושים

327 321..... לבישת בגד מגוהץ

324..... אם לא נכבש במכבש

325..... באבל על אביו ואמו

324..... באבל על שאר קרובים

324..... מפשתן

324..... שהוא לבן וחדש

326 323..... הגדרתו

גר

224..... שנתגייר עם אביו - אבלות זה על זה

224..... שנתגייר עם אמו - אבלות זה על זה

ד

דבר

231..... אבלות בשעת דבר

דיבור

354..... דיבור האבל ברבים

231..... הליכה לבית הקברות במות בן ראשון

231..... מנהג טעות לא להתאבל על בן בכור

בכי (על המת)

360..... שלושה ימים

360..... לת"ח - שלושים יום

בל תשחית

136..... בזריקת כלים על מת

ברוך דיין האמת

38..... אמירתו עם יציאת הנשמה

262..... בברכה רביעית בבהמ"ז לאבל

400..... בחול המועד

42..... זמן אמירתו, לפי מנהגנו

406..... על שמועה קרובה ושמועה רחוקה

ברית מילה

341..... השתתפות אבל בסעודה

342..... אחרי ל' יום

342..... אכילה עם המשמשים

342..... אם הוא מוהל או סנדק

361..... בתוך ל' לאבל האב

354..... יציאת אבל לברית מילה

357..... אם הוא אבי הבן

357..... אם הוא המוהל

148..... לתינוק שמת לפני שנימול

357..... מוהל אבל - תיקון צפורניו

159 93..... קדימתה לקבורה

93..... אם אבי הבן הוא המוהל

ברכת הלבנה (ראה: קידוש לבנה)

ברכת המזון

בבית האבל

262..... ברכת אבלים בה אם אין עשרה אנשים

264..... בשבת

263..... הוספת נחמה בברכה השלישית

262..... נוסח הברכה הרביעית

264..... נוסח הזימון

265..... צירוף אבל לזימון

ברכת השם

80 79..... **קריעה על שמיעתה**

83..... איחוי הקרע

80 79..... כינוי

80..... כששומע מזהדים

80..... אם לא אמרו את לשון הגידוף

אם שמוע שתי עדויות על פלוני שגידף - קריעה בפעם

80..... השנייה

80..... שמועתו מפי עד אחד שלא בב"ד

80 79..... מגוי

80..... אם ישראל אמר ששמע גוי שגידף

80 79..... מישראל

80 79..... שם המיוחד

דרכי האמורי

105	אמירת דברים שיעוררו לבכי
	בבית כנסת ובבית מדרש
117	כל אדם
117	תלמיד חכם או אשתו
112	הספדים לשני מתים בעיר אחת
112	אם יש די משתתפים לשניהם
112	אם יש ספדן לכל אחד
109	חובת היורש לשלם שכר הספדן
111	חיוב קריאת שמע ותפילה לעוסקים בהספד
111	אחרי הקבורה
111	אם המת אינו מוטל בפניהם
111	אם המת מוטל בפניהם
360	לשבעה ימים
109	מי שציווה שלא יספדוהו
109	בגדול הדור
118	מצבים שאין מספידים
105	מצוותו
106	על אשה
106	חיוב הבעל בהוצאות
108	על גוי
	על חכם
400 118	בחוה"מ בזמננו
402	בשמועה רחוקה
360	י"ב חודש
400 118	כשמיטתו בבית המדרש
109	שיש לו ת"ח שונא בעיר
360	ששמעו על פטירתו לאחר י"ב חודש
108	על כלה - סיפור מעשי אביה ובעלה
119	על מאבד עצמו לדעת
124	על מנודה
108	על נפל
108	על עבד
	על קטן
107	בן חמש או שש
107	בן עשירים או בן עניים
108	סיפור מעשיו, מעשי אבותיו או מעשי קרוביו
129	תוך ל' יום הסמוכים לרגל
130 129	אם מת תוך ל' או לפני כן
131	אם שמע שמועה תוך ל'
131	ביום השנה
130	הסמוכים לראש השנה ויום הכיפורים
131	מצבים שמוותר
130	על ת"ח גדול הדור
	הפטרה
248	קריאתה ע"י האבל על אביו ואמו
	הרוג
177	קבורתו בלי תכריכים
	התקשטות
292	כיחול ופרכוס לאשה אבלה
292	כלה
292	נערה, בוגרת או קטנה

138	בהנחת דיו וקולמוס בצד מת
138	בעשיית חופה לחתן וכלה שמתו
138	בתליית מפתחו ופנקסו בארון מת

ה

הבדלה

339	אמירת הפסוקים שלפני ההבדלה כשהוא אבל
	במי שהיה אונן במוצ"ש - הבדלה למחרת אחרי
373 372	הקבורה

הודעה על מיתת הקרוב

414	אין חובה להודיע
414	לבן, כדי שיאמר קדיש
414	אם שאל - אין לשקר לו

הכאה

110	הכאת עצמו מצער על מת
110	בהוצאת דם או בלי דם

הלכה

425-427	הלכה כדברי המיקל באבל
425	באבלות דאורייתא
426	באונן
426	בדיני קריעה
425	במחלוקת אמוראים
425	במחלוקת פוסקים
425	יחיד נגד רבים
425	קמאי נגד בתראי
425	במחלוקת תנאים
427	בתלמיד נגד רבו
427	בתרתי דסתרי
426	נגד מנהג
426	נגד שולחן ערוך

הלל

246	אמירתו ע"י אבל
-----	----------------

הלנת המת

153	אברים או עצמות של מת
152	אם היה רשע גמור כל ימיו
152	אם שר גוי מעכב את הקבורה עד שיקבל כסף רב
153	בגוי
153	בנפל
153	הלנתו מיום ה' כדי לקבורו ביום ו' לפני השקיעה
153	כדי שיזהו אותו
153 152	לכבודו
153	למקצת הלילה
153	מיו"ט ראשון ליו"ט שני, כדי שייקבר ע"י ישראל
153	מצבים שלא עובר על "בל תליון"
152	מקור האיסור

הספד

105	איסור הפלגה בשבחים
107	הוספת שבח על בני עשירים ובני חכמים

חכם; תלמיד חכם

- 116 ביטול בית מדרשו במוותו
- 360 בכי לת"ח - שלושים יום
- 400 הנחת מיטתו ברחוב בחול המועד
- הספד עליו
- 117 בבית כנסת ובבית מדרש
- 360 י"ב חודש
- 118 כשמיטתו בבית המדרש
- 401 חליצת כתף עליו בחול המועד
- 402 נשים המענות, מטפחות ומקוננות
- 401 סעודת הבראה עליו בחול המועד
- 118 ימי העלייה לקברו
- 118 עשיית השכבה עליו
- 149 קדימת קבורתו למת אחר
- 48 קריעה על אדם כשר ע"י תלמיד חכם
- קריעה עליו (ראה: קריעה)

חליצת כתף

- 401 ביו"ט, בחול המועד, בחנוכה ובפורים
- 60 זמנה
- 60 על אביו ואמו
- 60 באדם מכובד
- 60 על שאר קרובים

חנוכה

- 401 חליצת כתף בו
- 401 על תלמיד חכם
- 402 לעניין נשים המענות, מטפחות ומקוננות
- 401 סעודת הבראה בו
- 401 על תלמיד חכם

חתונה

- אם הקדימו את החופה לקבורה - דין החתן למחרת הקבורה
- 100 האם שבעת ימי המשתה עולים למנין ל'
- 381 אם נשא אשה לפני הרגל ומת קרובו ברגל
- 159 מצבים שמקדימים את החתן לאבל
- 159 קדימת הבראת אבל לסעודת חתן
- 159 קדימת הכנסת כלה ללוויית המת
- 159 קדימת ניחומי אבל לשמחת חתן
- 98-102 קרוב שמת לפני החופה
- 100 99 אם הסעודה תיפסד
- 100 99 אם מת אבי החתן
- 100 99 אם מתה אם הכלה
- 101 מתי תהיה בעילת מצווה
- 101 ימי המשתה וימי האבלות - מה קודם
- 101 גיהוץ ותספורת בז' ימי המשתה
- 102 הקדמת החופה בזמן הזה
- 298 100 99 ייחוד החתן והכלה
- 100 אם נשא בתולה, שלאחר בעילת מצווה היא נדה
- 99 קרוב שמת בתוך ז' ימי המשתה

חתן (ראה: חתונה)

- 292 נשואה או רווקה
- 292 תוך שבעה או תוך שלשים

ו

וידוי

- 32 אומרים לחולה להתוודות
- 33 נוסח וידוי שכיב מרע

ח

חבורה

- 362 אם מת אחד מהחבורה

חוטא

- 47 אבלות עליו
- 47 על הפורש מדרכי ציבור
- 47 קריעה עליו
- 46 לעומד בשעת יציאת נשמתו

חול המועד

- 400 הנחת מיטת המת ברחוב בו
- 400 מיטת תלמיד חכם
- הספד בו (ראה: תפוח)
- 401 חליצת כתף
- 401 על תלמיד חכם
- 402 נשים המענות, מטפחות ומקוננות
- 401 סעודת הבראה
- 401 על תלמיד חכם
- 400 74 קריעה בו
- 400 74 על אביו ואמו
- 400 על מי שאינו חייב לקרוע
- 400 74 על שאר קרובים
- 401 75 על שמועה קרובה
- 75 74 על שמועה רחוקה

חולה (ראה גם: גוסס)

- 32 אומרים לו להתוודות
- 32 רק אם נטה למוות
- איסור לאיש לשמש אשה חולה
- בחולי שאינו חולי מעיים
- 27 אמירת 'שב' לחולה
- 245 ביקורו (ראה: ביקור חולים)
- 27 בקשת רחמים עליו ע"י חכם
- 27 ברכתו בבית הכנסת
- בשבת
- 27 חולה הנמצא בעיר אחרת
- 27 הסתרת מות קרובו ממנו
- 31 מי שלא נהג אבלו מחמת חוליו - השלמת האבלות
- 369 ניתוח לרפואתו, שעלול לזרו את מותו
- 36 עמידתו בפני נשיא
- 244 קריאת שם חדש
- 27 שלא התאבל מחמת חוליו - השלמת האבלות
- כשהתרפא
- 369 כשהתרפא

ט

טבילה

- האם מצווה לעשותה בזמנה 290.....
 נטילת ציפורניים לטבילת אשה אבלה 337.....
 של נדה אבלה 291.....

טהרת המת

- גזיזת שערו וצפרניו 144.....
 הדחתו בבשמים 144.....
 זמנה 144.....
 טיחת ראשו בביצים טרופות 144.....
 עצימת עיניו 144.....
 פקיקת נקביו 144.....
 קשירת לחיו 144.....

טומאה

איסור כהן להיטמא (ראה: כהן)

- בקבר שפינהו 175.....
 מקבר המזיק את הרבים 178.....
 הגדרת מת לענין טומאה
 גוסס 193.....
 ולד שיש לו צורת חיה ועוף 192.....
 מי שנחתך לרוחבו 193.....
 מי שנפצע הרבה פצעים 193.....
 מי שנקרע מגבו כדג 193.....
 מי שנשברה מפרקתו 193.....
 מי שנשחטו בו הקנה והוושט 193.....
 חצר של גוי שנמצאה בה מצבת יהודי - האם נחשבת
 בית הפרס 192.....

טומאת אוהל

בית הפתוח לבית שיש בו מת

אם סתם את הפתח

- והוא קטן מטפח 195.....
 סתימה שאינה מקבלת טומאה 195.....
 סתימה שיכולה לעמוד בלי סמיכה 196 195.....
 דלת בפתח, העומדת בצירי ברזל 196.....
 פרוכת על הפתח, התלויה בטבעות מתכת 196.....
 במת גוי 210.....
 במת משומד 210.....
 דלת כפולה החוצצת בפני הטומאה 202.....
 העברתה דרך צינורות בויב 208.....
 העברתה מבית לבית ע"י גג משותף 200-201.....
 חיבור גגות מדין 'חבוט רמי' 203.....
 חיבור גגות מדין 'לבוד' 203.....
 חציצה בפניה ע"י סורג ברזל שנקביו פחות מטפח על
 טפח 196.....

חצר המוקפת זיזים וטומאה באחד הבתים

- אם כל פתחי הבית נעולים 199.....
 אם נפתח פתח לכיוון האחר 199.....
 מעל ארון של מת 209.....
 אם יש חלל טפח או אין 209.....
 אם יש פתח בצד או אין 209.....

מת בבית ועל גביו עלייה, וביניהם ארובה, ומת מול

- הארובה 197.....
 מת בבית, וקורה מתחת לגג מחוברת לבית אחר 200.....
 מת במרתף - דין הבית שעליו 202.....
 סוף טומאה לצאת 203 199 198.....
 בשאר הפתחים שדרכן יועבר המת 203.....
 פתח ביהכנ"ס שעתידיים להכניס את המת דרכו 204.....
 פתח 'בית צידוק הדין' 204.....
 שער עיר שיש בה מת 203.....
 שני חדרים הפתוחים לבית, ובכל אחד חצי זית ממת
 אם דלתות החדרים נעולות 198.....
 אם דלתות החדרים פתוחות 198.....

טעות

מי שחשב שאחיו מת, והתאבל עליו, ונודע שהוא חי ואח

- אחר מת 69.....

י

יארציט

- אבלות ביארציט הראשון על אביו ואמו 367.....
 אחרי שנה מעוברת 367.....
 אכילה בסעודה בלילו 414.....
 מי שאינו יודע מתי היארציט 414.....
 מי ששכח לעשות אזכרה ולומר קדיש בו 414.....
 תענית ביום השנה לאביו ואמו 414 248.....
 אם חל ביום שאין אומרים תחנון 421 415.....
 אם חל בערב שבת 415.....
 אם שכח לקבל אותה במנחה - האם נחשבת לו 414.....
 באב לבן שנימול בו 416.....
 בחודש אדר, בשנה מעוברת 421 415.....
 בכהן שעושה פדיון הבן בו 416.....
 יום המיתה או יום הקבורה 415.....
 מצבים שאינו מתענה 416.....

יולדת

- שמתה - קבורתה בלי תכריכים 177.....

יום הכיפורים

- כרגל לעניין הפסקת אבלות 388.....
 מניין השלושים אם שמע בו שמועה קרובה 391.....
 האם נחשב כז' ימים 411.....

יום טוב

- אם נקבר ביו"ט שני - אבלות בו 394.....
 ביו"ט שני של ראש השנה 394.....
 האם עולה למנין שבעה 395.....
 חליצת כתף בו 401.....
 יום טוב שני - מתי עולה למנין הז' 395.....
 סעודת הבראה בו 401.....
 קריעה בו 401 74.....

ייחוד

- בזמן הוצאת המת לקבורה 147.....
 איש אחד ושתי נשים 147.....
 אשה אחת ושני אנשים 147.....

319 לבישת בגדים מכובסים
 320 בשבעה או בשלושים
 328 מוצבים שמותר לכבס
 323 ע"י אחרים
 323 אם האבל מסר לו את הבגד לפני האבלות
 321 של בגדי קטנים שאביהם מת

כהן

191 164 איסור היטמאותו לאבר מן החי
 192 של עצמו
 192 כדי לחברו חזרה לגוף
 192 לחצי אבר
 191 איסור היטמאותו לארץ העמים
 207 כדי ללמוד תורה
 207 כדי לנחם אבל
 207 כדי לשאת אשה
 207 להציל ממון מגוי
 207 משום כבוד הבריות - כהן ערום
 190 איסור היטמאותו למת
 באוהל המת (ראה: טומאת אוהל)
 202 בבית שמעל מרתף שיש בו מת
 210 במת גוי
 219 במת העטוף בתכריכים וספק אם הוא חסר
 208 בקברי צדיקים
 החובה להקיצו משינה
 211 באוהל המת
 194 בבית שיש בו גוסס
 208 במקום שיש טומאה דרבנן
 206 הסטת המת
 208 יציאתו מבית שיש בו מת, ויש בתים סביבו
 212 כהן חלל
 כהן ערום בבית שיש בו גוסס - התלבשות לפני
 194 196 שיצא
 כהן קטן
 211 אם הקטן מיטמא מעצמו
 211 גדול המטמא את הקטן
 211 שהגיע לחינוך
 212 כהנת
 195 כניסה לאוהל המת
 203 דרישת כהן להוציא את המת מהבית
 208 207 196 כהן שישן בבית שמת בו מת
 208 לימוד בביהמ"ד שחלונו פתוח לבית שיש בו מת
 195 ע"י אשת כהן מעוברת
 217 כניסה לביה"ק לקבור את מתו
 194 193 כניסה לבית שיש בו גוסס
 193 כדי לשאת כפיו
 208 כניסה למערת המכפלה וקבר רחל
 192 לאפר של מת שנשרף
 192 לבית הפרס
 207 כדי להציל ממון מגוי
 207 כדי ללמוד תורה
 207 כדי לנחם אבל

בחנתן וכלה שאירע בהם אבל
 298 אם מת הקרוב אחרי בעילת מצווה
 298 100 99 אם מת הקרוב לפני בעילת מצווה
 297 בין אבל ואשתו או בין אבלה ובעלה
 298 במי שמת לו מת ברגל

יין

258 שתייתו ע"י אבל
 230 88 87 שתייתו ע"י אונן

יציאה מהבית

איסורה באבל
 267 בלילה
 354 בשבוע הראשון
 354 353 בשבוע השני
 354 בשלושה הימים הראשונים
 357 353 בשעת צורך גדול
 354 לבית כנסת
 356 355 בחול, כשיש קריאת התורה
 357 בשבת
 357 לברית מילה
 354 אם הוא אבי הבן
 357 אם הוא המוהל
 357 ללוות מת אחר
 353 אם אין די מלווים
 353 בשכונתו או בשכונה אחרת
 353 לנחם אבל אחר
 357 לצורך מצווה שא"א לעשותה בלעדיו
 354 לשמוע ברכות חופה
 359 מוצבים שמותר לו לצאת

ירושלים

קריעה על ראיית ירושלים בחורבנה
 82 איחוי הקרע
 83 מה צריך לומר כשקורע
 82 תפירת הקרע בלי איחוי
 83

ישיבה

איסור אבל לשבת על ספסל
 314 312 267 בערב שבת
 314 ישיבה על כר וכסת
 314 ישיבה על מיטה כפויה בשעת שינה ואכילה
 312 שינה על מיטה
 314 312 ישיבת המנחמים על ספסל
 312

כ

כביסה

איסורה באבל
 267 אלו שהתירו להם כיבוס בחול המועד
 320 אם תכפוהו אבליו
 320 במטרה להניח לאחר שבעה
 323 בשבעה או בשלושים
 319 318 גיהוץ (ראה: גיהוץ)

כהן (המשך)

נפל - מת תוך ל' ולא כלו לו חדשיו. 218 214 213
 ספק נפל 214
 ספק קרוב 218
 קרוב שגופו נחסר 219
 אם נחסר מחיים או אחר מותו 219
 קרוב שהיה מחלל שבת בפרהסיא 218
 קרוב שהתאבד 218
 קרוב שנהרג בב"ד 218
 קרוב שפרש מדרכי ציבור 218
 שומרת יבם שלו 214
 שלא לצורך הקבורה 215

כיבוד אב

קבורת אדם בקבר שנחצב לאביו 179

כיבוס

בשלושים, אם פגע רגל באמצע השבעה 387
 הקלות באיסור 328
 לענין בגדי שבת 328
 לענין בגדים חדשים 328
 לענין גיהוץ 328

כלאים

עשיית תכריכים מכלאים 139

כלה (ראו: חתונה)

כפיית המיטה

לאבל 267
 איזו מיטה צריך לכפות 313
 בזמן הזה 314
 ישיבה עליה בשעת שינה ואכילה 312
 מיטה של אכסנאי שבבית האבל 313

ל

לוויית המת

אשה שמתה - לווייתה ע"י חבר עיר (חכם) 150
 ביטול מלאכה בזמן הלווייה 162
 ביטול תורה בזמן הלווייה (ראו: לימוד תורה)
 החובה ללוותו 163
 החובה לעמוד בפני המלווים 163
 הליכת נשים לבית הקברות 158
 לפני המיטה או לאחריה 158
 חובתה 103
 לגוי 184 108
 לנפל 108
 לעבד 108
 מנהג ירושלים שלא ללכת אחר מיטת אביהם 161
 מנהגו במת שאין בלווייתו 60 ריבוא 161
 מנהגו בהוצאת תינוקות של בית רבן ללווייה 161

לועג לרש (ראו גם: לימוד תורה)

במת קטן או אשה 185

כדי לשאת אשה 207
 משום כבוד הבריות - כהן ערום 207
 לגולל ולדופק 190
 לחלקי המת 190
 לחרב שנטמא במת 191
 לימוד רפואה 194
 טיפול רופא כהן בחולה גוסס 194
 לנפל 192
 זכות כהן לכפות את הקרובים להוציאו 203
 לנשיא או לגדול הדור 222 208
 לספק טומאה 191
 לצורך מצווה 207
 נגיעה בכתלי בית שיש בו מת 205
 נסיעה במכונית בכביש בביה"ק תוך ד' אמות מקבר 206 205
 נסיעה במכונית על גבי קברים 206
 נשיאת כפיים במקום שיש טומאת אוהל 208
 תחת גג הסמוך לאהל המת
 אם יש צער חמה או גשמים 208
 אם צריך לנקביו 208
 אם אשתו בסכנה 204

חובתו להתרחק ממת ומקבר

אם אין מחיצה 205
 אם יש מחיצה 205
 ממת שאינו במקום קביעותו בבית או בקבר 205

טיסה במטוס

שיש בו מת 206
 שעובר מעל בית קברות 206
 יציאתו לחו"ל בזמן הזה 191
 כניסה לספינה שיש בה מת 206

מצוותו להיטמא למת מצווה (ראו: מת מצווה)

מצוותו להיטמא לשבעת הקרובים 212
 אבר מן החי של קרובו 219
 אחיו ואחותו

אחותו הארוסה 213
 אחותו הארוסה שהתגרשה 214
 אחותו שנבעלה 214 213
 מן האב או מן האם 214 213
 משפחה או מגויה 213
 שפסולים 214 213
 אחרי שנסתם הגולל 216
 אם בדעתו לפנותו 216
 אמו שנתחללה 214 213
 אשתו הנשואה 213
 דוקא הכשרה 214 213
 בנו ובתו
 משפחה או מגויה 213
 שפסולים 214 213
 להיטמא למת אחר תוך שהוא נטמא לקרובו 217
 אחרי שפירש מקרובו 217
 מצבים שאינו מיטמא לקרוביו 220

מ

מאבד עצמו לדעת

- 119 אבלות עליו
- 121 אם אמר שיתאבד או לא אמר
- 119 ברכת אבלים
- 127 122 121 הגדרתו
- 119 הספד עליו
- 126 מי שטבע בים או אכלתו חיה
- 123 מתוך אונס
- 119 עמידה בשורה
- 119 קבורתו
- 120 קדיש עליו
- 123 קטן
- 119 קריעה עליו

מוזמר (ראה: משומד)

מוסר

- 125 אבלות עליו
- 125 אנינות עליו

מילה (ראה: ברית מילה)

מים

- 40 39 שפיכת מים שאובים שבשכונת המת
- 39 אם מת בשבת
- 39 רחיצה וכיבוס במים אלו

מלאכה (ראה גם: משא ומתן)

- 267 איסורה באבל
- 271 אומן שרבים זקוקים לו
- 276 אם הוא שכיר אצל אחר
- 276 עשייתה ע"י אחר
- 282 אם מכר את חנותו לאחר לימי האבלות
- 277 אם מלאכת אחרים היתה בידו
- 277 בדבר האבד
- 276 אריס בחמור או בספינה של האבל
- 274 אריס בשדה של האבל
- 274 אריס שהוא אבל
- 274 עבודה ע"י אחר
- 269 באדם שמעשה ידיו שייכים לאבל
- 283 בישול ואפייה
- 272 בליל ז' לאבלות, במלאכה ששכרה רב
- 279 בניית ביתו ע"י קבלן
- 279 בחול או בחול המועד
- 279 בשבת או ביו"ט
- 268 בעני שאין לו מה לאכול
- 268 שלושה ימים ראשונים או אח"כ
- 269 דבר האבד
- 270 בהפסד מרובה או מועט
- 270 שלושה ימים ראשונים או אח"כ
- 278 דבר תלוש שלו שהיה בקבלנות אצל אחר
- 278 בבית האבל או בבית אחר
- 268 כתיבה בשינוי

- 185 הליכה ליד מת או בביה"ק עם תפילין, ציצית, ס"ת
- 186 מצבים שאין בהם משום לועג לרש
- 185 קדיש תוך ד' אמות מהמת

לימוד תורה

- 267 איסורו באבל
- 305 אם הוא להוט אחר התורה
- 303 299 אם רבים זקוקים לו ללמוד
- 299 עם מתורגמן או בלעדיו
- 304 בבנים קטנים של האבל
- 300 ברגל
- 300 בשבת
- 303 דברים שיש בהם צער
- 303 לעצמו או לאחרים
- 303 לימוד הלכות אבלות בעיון
- 303 לימוד ע"י אחר בהלכות אבלות בפניו
- 299 לפסוק הלכה לשואלים
- 300 מלמד תינוקות
- 305 מצבים שמותר ללמוד
- 257 אמירת שמועה ואגדה בבית אבל
- 162 ביטולה בהכנות לקבורה
- 160-162 ביטולה ללוויית המת
- 161 ביטול תינוקות של בית רבן
- מספר המלווים הנדרש
- 161 לאשה ולתינוק
- 160 למת שלא למד
- 160 למת שלימד לאחרים
- 160 למת שלמד ושנה ולא לימד
- 303 חיוב אבל בת"ת
- 185 ליד מת או בבית קברות
- 186 אם יש מחיצה ביניהם
- 186 במרחק ד' אמות
- 186 לכבוד המת

ליקוט עצמות

- 417 אבלות ביום הליקוט
- 417 אם הליקוט נמשך לתוך הלילה
- 170 אם נהגו לקבור באופן זמני
- 418 בחול המועד
- 420 המלקט פטור ממצוות
- 419 זמנו - אחרי שכלה הבשר
- 170 כדי לקבור מת אחר שם
- 418 ניחום אבלים עליו
- 418 סעודת הבראה עליו
- 418 עמידה בשורה עליו
- 419 פירוק העצמות והגידים
- 418 קריעה עליו
- 420 של שני מתים - הנחתם יחד
- שמועה על ליקוט עצמות - אבלות עליה
- 419 אם שמע שאתמול ליקטו
- 419 אם שמע שהיום ליקטו

מלאכה (המשך)

415	אם נקבר אחרי יום המיתה
370	אם נקבר ביום ראשון בבין השמשות
243	אם נקבר סמוך לשבת והאבל הפך פניו ולא ישב
235	אם נתנוהו בארון וא"א לקוברו בקרקע
235	אם קברוהו על דעת לפנותו לקבר אחר
235	לפנותו כשיזדמן
235	לפנותו תוך שבעה
	אם שמע בדרך ולא נהג אבלות עד שבא למחרת
406	לביתו
236 234	בהרוגי מלכות שהשלטון אוסר לקבור
236	אם התייאשו לאחר ל' מלקוברו
236	אם התייאשו תוך ל' מלקוברו
237	במי שהרגוהו לסטים או גררתו חיה
	במי שטבע
237	במים שאין להם סוף, נשוי או רווק
237	במים שיש להם סוף
95	במת שא"א לקוברו - משהתייאשו לקוברו
237	במת שמצאו ממנו אברים שאינם ראשו ורובו
233	במת שנקבר בעיר אחרת
233	אם גדול המשפחה מלווה את המת לשם
237	אם נתפס המת ולא ניתן לקבורה זמן רב
234 233	התחלת אבלות במי שנשאר כאן
	בקרוב שמגיע באמצע השבעה
240	אם בא למקום המיתה או הקבורה או למקום אחר
238-242	אם בא ממקום קרוב או רחוק
238-242 233	אם גדול הבית הוא שהגיע
233	הגדות גדול הבית
238-242 233	אם גדול הבית היה שם
240	אם גדול הבית לא היה שם אלא הלך לזמן קצר
240	אם חזר אח"כ לביתו
238-242	אם ידע מהמיתה לפני שבא או לא ידע
242	אם לא מצא את גדול הבית
241	במשפחה שאין בה "גדול הבית"
238-242	מונה עמהם או לעצמו
	מי שהתחיל אבלות לפני הזמן בטעות
237	במי שהתייאשו לקוברו ואח"כ קברוהו
236 232	לפני סתימת הקבר
243	מי שהתפלל ערבית ובעוד יום שמע שמת לו מת
243	מי ששמע על המת בין השמשות
406	מניין י"ב חודש - מיום המיתה או מיום הקבורה
232	סתימת הקבר
	מס
125	אבלות על מות מי שלא שילם מס
327	מעבר דירה (לאבל)
	מצבה
173 172	איסורו בהנאה
	מצוות
372	דיחוי במצוות
181	החופר קבר פטור ממצוות
181	אם שניים חופרים
181	כך בנותל או קבר בעומק הקרקע

276 275	מי ששכר מהאבל חמור או ספינה
275	אם שכר אותם לפני האבלות
285	מצבים שהותרה מלאכה
283	משרתת שהיא אבלה
283	ניקוי הבית
280	עבודה בשדהו ע"י קבלן
	עבודת הפועלים שלו
270	אם הוא צריך לשלם להם גם כשאין עובדים
283	בעל בית מלון שהוא אבל - עבודת עובדי המטבח בעד האורחים
278	היכן מותר להם לעשות מלאכה
270	עשייתה ע"י אחר
270	בדבר האבד
273	צורך המועד
277	קבלת מלאכה בימי האבל, לעשות אח"כ
270	רופא
271	שוחט
281	שותפו של אבל - עבודה בעסק המשותף
281	אם האבל אדם חשוב
282	אם התנו שהאבל לא יקבל מהרווחים
281	בצינעא או בפרהסיא
282	מצבים שמותר לשותף לפתוח את חנותם בפרהסיא
283	שטיפת כלים
275	שכיר יום בשדה של האבל
103	איסורה בעיר שיש בה מת
125	אם המת לא שילם מס
103	אם יש חבורות העוסקות במת
103	בשעת הוצאת המת
103	שלא בשעת הוצאת המת
	ביטולה לכבוד המת
162	בזמן ההכנות לקבורה
162	אם יש חבורות העוסקות במת
162	בזמן הלוייה

מלחמה

78	קריעה על הפסד במלחמה
----	----------------------

מנודה

	אבל שהוא מנודה
	ניחומו
252	סעודת הבראה
124	הנחת אבן על ארונו
124	הספד עליו
124	מחמת אי תשלום חוב
124	מחמת עבירה
252	ניחום אבלים עליו
124	קריעה על מותו

מניין ימי האבלות - זמן התחלתו

243	אבל שמת לו קרוב נוסף תוך השבעה
	אם הציבור התפלל ערבית ובעוד יום שמע שמת לו מת
243	והוא עצמו טרם התפלל, באיש או באשה
243	אם יצא קול שמת אבל יש ספק
236	

הנאה ממנו 134
 לבישת חגורה מעור אדם 192
 מכירתו ללימוד רפואה 169
 ניתוח מתים 169
 הנאה מנוי המחובר לגופו 135
 הנאה מנוי שאינו מחובר לגופו 135
 הנאה משערו 135
 שנגזז בחייו 135
 הנאה מתכריכיו 134
 שהזמין אותם לצורך המת 134
 שהניחם על המת 134
 כיסוי פניו 145
 תהליך טהרתו (ראה: טהרת המת)

מת מצווה

אם יש אנשים שמוכנים לעזור בשכר 222
 אם לא מצא ראשו ורובו 221
 אם קבר ראשו ורובו ואח"כ מצא עוד אבר 221
 אם נמצא במקום שאינו יכול לישראל לעזורו 222
 אסור לעזוב את המת 222
 בספק ישראל 222
 אם נמצא בדרך או במקומו הקבוע 222
 מצווה על כהן להיטמא לו 221
 נקבר במקום שנמצא 176
 אם נמצא במיצר שבין שתי שדות 176
 אם נמצא בתחום או חוץ לתחום 176
 אם נמצא ראשו ורובו או לא 176
 קדימת קבורתו לשאר מצוות 159

מתאבד (ראה: מאבד עצמו לדעת)

מתנה

נתינת מתנה לאבל 309
 בחול או בשבת 309

נ

נדה

שהיא אבלה

טבילתה 291
 לבישת לבנים 291
 רחיצתה 291
 בפניה של מטה 291

נזק

רופא שהזיק - חיובו לשלם 28

נידוי (ראה: מנודה)

ניחום אבליים

אבל שנענע בראשו כסימן שפוטר אותם 244
 אמירת 'מה אפשר לעשות' 245
 אמירת 'שב' לאבל 245
 בג' ימים הראשונים 244 308
 בלילה 244
 ברגל 382

המוליך מת ממקום למקום פטור ממצוות 420
 המלקט עצמות פטור ממצוות 420

מקצת היום ככולו

ביום השביעי 363
 אם אין מנחמים 363
 אם הוא חל בשבת 410 364
 משעה שעמדו המנחמים 363
 ביום השלושים 363
 בסוף י"ב חודש 367
 מצבים שאומרים כך 368
 מצבים שאין אומרים כך 368
 מקצת הלילה 368 366 365

מראָה

כיסויה כל שבעה בבית האבל 257

משא ומתן

איסורו באבל 269
 אבל על אביו ואמו - חובה למעט בעסק 284
 אם יש שיירה שמוכרת בזול או קונה ביוקר 272
 בדבר האבד 272
 חשש הפסד או מניעת רווח 272
 בשבעה או בשלושים 284
 גביית חוב 273
 ההולך למקום אחר לסחורה ושמע שמת קרובו 283
 קניית צרכי חיי נפש 283
 הלוואה לגוי בריבית 273
 יציאה בשיירה לסחורה למקום רחוק 284
 תביעה בדין של מי שחייב לו 273

משומד (מומר)

אבלות עליו 125 47
 על קטן שהשתמד עם אחד מהוריו 126 47
 אנינות עליו 125
 טומאת אוהל במותו 210
 שהרגוהו גוים

אבלות עליו 47
 האם בנו אומר קדיש עליו 249

משלוח מנות (ראה: פורים)

מת

אמירת דברי תורה בפניו 114 113
 לכבודו 115
 אמירת דברים שהם לצרכו בפניו 114 113
 אמירת סתם דברים בפניו 114 113
 דברים שעושים לו משום עגמת נפש (ראה: עגמת נפש) 114 113
 הנאה מהקרבן שעליו נטהר המת 136
 הנאה מכלי שנזרק עליו 136
 איסור 'בל תשחית' בזריקתו 136
 אם הזורק התכוון שייקבר עם המת 136
 אם נגע במיטתו או לא נגע 136
 אם נזרק ע"י בעליו או ע"י אחר 136
 מצווה למנוע את זריקתו 136

ניחום אבלים (המשך)

- הדלקת נר נשמה כל שבעה בבית האבל 257
- נשיא**
- אבלות עליו 231 61
- ביטול בית הכנסת במוותו 116
- ביטול בתי המדרש שבעיירות במוותו 116
- עמידת אבל או חולה בפניו 244
- קריעה עליו (ראו: קריעה)

נשיאת כפיים

- בכהן אבל 382
- במקום שיש טומאת אוהל 208

ס

סחורה (ראו: משא ומתן)

סיד

- הנחת סיד על המת לזירוז העיכול 169
- כדי לאפשר קבורתו בעיר 169
- אם המת ציוה שיעשו כך 169

סיכה

- איסורה באבל 267
- להעביר הזוהמא 288
- לרפואה 288
- לתענוג 288

סירוק

- לאבל**
- לאיש או לאשה 335 292
- תוך שבעה 335
- הקלות באיסור 338

סעודת הבראה

- אבל שלא הברוהו עד הלילה - האם בלילה מותר לאכול משלו 255
- אבל שלא קיבל סעודת הבראה - האם מותר לו לאכול 253
- איסור לאבל לאכול סעודה ראשונה משלו 253
- אם צם ביום הראשון 255
- פרפראות של קינוח סעודה או שתייה 253
- אכילת ביצים ועדשים 258
- אם המת נקבר בערב שבת סמוך לחשכה 256
- אנשים שלא יכולים להברות 261
- באבלות שנדחתה מחמת יו"ט או שבת 260
- דחייתה לאחר הרגל 260
- האכלת האבל ע"י מי שזן אותם בהתנדבות 254
- האכלת האבל ע"י מעבידו 254
- האכלת האבל ע"י שכנו 253
- שכן שהאבל האכיל כשהיה אבל 253
- ישיבה על מיטה כפויה או זקופה 259
- לאשה אבלה**
- לא משל בעלה 254
- ע"י אשה דווקא 254
- אם יש לה בנים גדולים - הבאתו ע"י גברים 254

- בשבת 398
- המתנה עד שהאבל יפתח בדיבור 244
- הסבת האבל בראש 244
- ניחום שני אבלים כאחד 14
- עד מתי מנחמים 308
- לאבל על אביו ואמו 308
- לאבל על אשתו 308
- לאבל על שאר קרובים 308
- על אשה שמתה, אם הבעל נשא אחרת 308
- בביתו או בשוק 308
- על מות שאין לו קרובים 246
- עמידה בשורה וברכת אבלים אם נקברו שני מתים 14
- קדימתו

- לביקור חולים 27
- לשמחת חתן 159

נישואין

- איסור לאבל לשאת אשה 346 267
- באבל על מות אשתו - המתנה ג' רגלים 350 348
- אם אין לו מי שישמשנו 350 349
- אם יש לו בנים קטנים 349
- אם לא קיים פריה ורביה 349
- ראש השנה ויום הכיפורים - אינם נמנים 348
- הקלות בנישואין של אבל או אבלה 352
- לארס אשה 347
- להשתדך 347
- נישואין תוך שלושים 347
- אשה שמת בעלה - זמן ההמתנה עד שתתארס 348
- לאלמן שיש לו בנים קטנים 351
- למי שלא קיים פריה ורביה 351
- השתתפות אבל בסעודת נישואין 341
- אכילה עם המשמשים 344 343
- להיכנס בלי לאכול 343
- להיכנס לחופה בבית הכנסת 344
- לשמוע את ברכות החופה, בפנים או בחוץ 344 343
- השתתפות בהם ביארציט 344
- מצבים שמותר לאבל ללוות חתן לחופה תוך ל' 344

נסר

- שנמצא בבית קברות - הזנתו 171
- נעילת הסנדל**
- איסורה באבל 267
- ביולדת 294
- במקום שיש עקרבים 294
- בעיר שרובה גוים 294
- ההולך בדרך 294
- מצבים שמותרת לאבל 295
- נעל עץ מחופה עור 294
- נעל שאינה מעור 294
- חליצת הנעל לאחר הקבורה 295
- כשמגיע לביתו או בסתימת הקבר 232
- לפני שמגיע לביתו 295

עגמת נפש

דברים שעושים למת משום עגמת נפש

- 138 הנחת דיו וקולמוס בצדו
- 138 עשיית חופה לחתן וכלה שמתו
- 138 תליית מפתחו ופנקסו בארונו

עדות

אבלות על סמך עדות על מיתה

- 375 אם שניים אומרים שמת ושניים - שלא מת
- 374 גוי מסיח לפי תומו
- 374 עד אחד
- 374 עד מפני עד

עטיפת הראש

החובה לאבל

- 267 בחזן הזה
- 311 310 גילוי ראשו כשבאים לנחמו
- 310 צורתה

עצמות מת

- 421 זהירות בכבודם בהובלתם ממקום למקום
- ליקוטם (ראה: ליקוט עצמות)

ערי יהודה

- 82 קריעה על ראיתן בחורבן
- 83 איחוי הקרע
- 83 תפירת הקרע בלי איחוי

פ

פדיון הבן

- 341 השתתפות אבל בסעודה

פורים

- 404 אינו מפסיק אבלות
- 401 חליצת כתף בו
- 401 על תלמיד חכם
- 405 יציאה לבית הכנסת לקריאת המגילה
- משלוח מנות
- 405 309 לאבל
- 405 404 309 ע"י האבל
- 404 נוהגים בו אבלות בצנעא בלבד
- 404 אם נקבר בפורים
- 402 נשים המענות, מטפחות ומקוננות
- 401 סעודת הבראה בו
- 401 על תלמיד חכם
- 404 עולה למנין שבעה
- 404 קריעה בו

פורש מדרכי ציבור

- 125 47 אבלות עליו
- 125 אנינות עליו

פינוי קבר

- 168 אם נקבר בקרקע של גוי בטעות או באונס

ממי אין מקבלים סעודת הבראה 261

מזבים שאין סעודת הבראה 261
על קטן שמת

אם ידוע שכלו חדשיו 257

אם מת תוך ל' או לאחר ל' 257

על שמועה רחוקה 260

עם בשר וזין 258

עשרה כוסות יין 258

צמצום מספר האוכלים 259

קדימתה לסעודת חתן 159

סעודת שמחה

איסור אבל ללכת לבית משתה 340

באבל על אביו ואמו 340

באבל על שאר קרובים 340

בביתו או מחוץ לביתו 341

בסעודת מצווה 341

שאינו בה שמחה 341

שאם לא ישתתף, יתבטל המעשה 341

בסעודת מריעות 340

שהוא חייב לפרוע 340

ברית מילה 342 341

מזבים שמותר להשתתף 345

נישואין 341

פדיון הבן 341

ספק

מי שספק אם קרובו מת 377 374

מי שטבע במים שאין להם סוף, וספק אם מת 237

רווק או נשוי 237

ספק בן ט' לראשון או בן ז' לאחרון 229

מי ששמע על מות קרובו וספק אם הוא תוך

ל' 374-377

אם הורו לו שלא להתאבל, והתברר שהיה בתוך ל' 374

375

אם כתב לו תלמיד חכם 374

ספר תורה

הליכה ליד מת או בבית קברות עם ס"ת בזרועו 185

הנחתו לפני מיטת המת 145

מת חכם 145

הנחתו על מיטת המת 145

קריעה על שריפתו (ראה: קריעה)

סתימת הגולל

הגדרתו 216

ע

עבד

אמירת 'המקום ימלא חסרונך' לאדון 252

ניחום אבלים עליו 252

עמידה בשורה במותו 252

פינוי קבר (המשך)

צלוב

- איסור לגור בעיר שקרובו צלוב בה 128
 אם כלה הבשר 128
 בעיר קטנה או גדולה 128

- אם קברוהו ע"מ לפנותו 167
 כדי לקברו בארץ ישראל 168 167
 כדי לקברו בקברי אבותיו 167
 מצבים שמותר לפנות 167
 מקבר המזיק את הרבים 178
 אם הדרך קדמה לקבר 178
 מקבר שאינו משתמר 167
 מקבר שנמצא 167
 שנמצא קבור בלי דעת בעל השדה 175 174
 מקרקע שנקנתה רק ל-150 שנה 168

ק

קבורה

- בדיקה האם הקבור חי 361
 במת ספק יהודי ספק גוי 222
 בעל תשובה ליד צדיק 166
 בקומות 165
 בקרקע דוקא 164
 בארון בקרקע 164
 בקרקע בלי ארון 164
 האומר שלא יקברו אותו 133
 האומר שלא לשלם מכספו על קבורתו 132
 הגבלת שכר החברא קדישא 162
 הולכת מת לקבורה בעיר אחרת 169
 אם ביקש זאת 169
 כדי לקברו בקברי אבותיו 169
 לארץ ישראל 169
 הוצאת המת לקבורה
 הוצאת מת חכם דרך הגג 145
 הוצאת תינוק (ראה: תינוק)
 הנחתו על המיטה ע"י רחוקים 157
 הנחת מיטה של אשה ברחוב 150
 העברת מת חכם ממיטה למיטה 145
 הרמת המיטה על הכתפיים 157
 ייחוד בהוצאתו (ראה: ייחוד)
 יציאת האבלים מהבית לפני המיטה 157
 מת שאין ראשו ורובו קיים - הוצאתו במיטה 148
 נעילת סנדל ע"י הכתפים, נושאי המיטה 157
 עמידה ברוב עם ברחוב על אשה שמתה 150
 עצירת הלוייה כמה פעמים 157
 החופר קבר פטור ממצוות 181
 הרוג - קבורתו עם בגדיו ונעליו 177
 הרוצה להיקבר בבית קברות חדש ולא בישן 168
 השכבת המת על צדו 164
 התעסקות עמו ע"י רבים
 אם הוא ניכר לרבים או לא 147
 בן י"ב חודש או פחות 147
 זריזות בה
 באביו ואמו 154
 בשאר מתים 154
 כיוון הקבורה בא"י ובחו"ל 164
 כסף שגבו לצורך קבורה ונשאר עודף
 אם גבו למת זה 151
 אם גבו למת סתם 151
 כשפני המת למעלה 164
 מי שיש לו חזקה לקבור - זכותו למנוע מאחר
 לקבור 162

פתיחת פה לשטן

- אמירת 'לא נפרעתי כפי מעשי' 245

צ

- צביעת דירה (לאבל) 327
 צחצוח נעליים (לאבל) 327

צידוק הדין

- אם נקבר בלילה 403
 אם נקבר ערב שבת אחרי חצות 403
 אמירתו עם יציאת הנשמה 38
 בחול המועד 403
 ביום טוב 403
 ביום טוב שני 403
 ביום שאין אומרים בו תחנון 403
 על חכם בפניו 403
 על תינוק
 בן י"ב חודש 107
 בן ל' יום 107

ציפורניים

- נטילתן באבל 336
 במוהל אבל 357
 בערב שבת, אם יום ל' לאבלות חל בשבת 399 338
 ברגל 380
 בשבעה או בשלושים 336
 בשינוי 336
 הקלות באיסור 338
 לאשה שצריכה לטבול 337
 ע"י גויה או ישראלית אחרת 337

ציצית

- הליכה ליד מת או בבית קברות עם ציצית גלויה 185
 קשירת שתי ציציות זו בזו 185
 לאבל 316
 ביום הראשון לאבלות 316
 קבורת המת בטלית עם ציצית 140
 במי שלא יכל לקיימה בחייו מפני אונס 141
 פטילת הציצית 140

- 189 חלוקתו - בקבר חדש או ישן
 187 לקיחת קרקע עולם של הקבר
 187 להגנה על הקבר
 187 לצורך רפואה
 189 מזידתו - בקבר חדש או ישן
 189 מכירתו - בקבר חדש או ישן

פינוי (ראה: פינוי קבר)

פתיחתו

- 171 אם שכחו להלביש אחד מהתכריכים
 171 כדי לראות אם המת ערום
 171 לזיהוי המת, כדי להתיר אשה מעיגון
 165 שיעור דופן הקבר
 165 פחות משישה טפחים
 179 שנחצב למת אחד - קבורת בנו או אחר בו

קדיש

- 247 אחרי הקבורה
 251 אמירת אשה על אביה
 115 אמירתו סמוך למת או לקבר
 185 תוך ד' אמות מהמת
 251 אמירתו ע"י מי שהוריו בחיים
 251 אמירתו ע"י נכד
 אם כמה אומרים קדיש ואחד מקדים - אחרי מי עונים
 251 אמן יהש"ר
 אשה שמתה בלא בנים, ובעלה שכר מי שיאמר

- 251 קדיש
 421 ביארציט
 250 249 248 דיני קדימה בקדיש
 248 אורח - האם זכאי לחלק מהקדישים
 251 האומר קדיש שמגיע לחבירו
 250 91 לפני הקבורה
 109 מי שציווה שבנו לא יאמר עליו קדיש
 248 על אביו ואמו י"ב חודש
 249 אם אביו היה משומד והרגוהו גוים
 120 אם אביו התאבד
 421 248 על אמו בחיי אביו
 250 91 על מי שמת בשבת ויו"ט וטרם נקבר
 249 על שאר קרובים
 על תינוק
 107 בן י"ב חודש
 107 בן ל' יום
 249 קדיש בתרא, אם אין בבית הכנסת אבל

קטן

- 373 304 71 חיובו באבלות אם הגיע לחינוך
 חיובו באבלות על מות אביו
 373 372 371 אם גדל תוך שבעה
 373 372 371 אם גדל תוך שלושים
 304 71 קריעתו על מות קרובו

קידוש לבנה

- 339 אמירתו ע"י אבל

קללה (ראה: ברכת השם)

- מי שמת ביום ו' בבוקר - השחייתו עד חצות כדי שיינצל
 153 מחיבוט הקבר
 247 מנהגים אחרי הקבורה
 247 אמירת קדיש
 247 חליצת מנעל
 247 ישיבה שבע פעמים או שלוש פעמים
 247 רחיצת ידיים
 247 תלישת עשבים והשלכתם
 132 מתי גוברים מהיורשים את צרכי הקבורה
 עיר שיש בה שני מתים - מי קודם לקבורה
 149 איש או אשה
 149 חכם או ת"ח או עם הארץ
 149 מי שמת ראשון
 157 עשיית ז' הקפות סביב המת קודם הקבורה
 169 פיזור עפר א"י על גוף המת
 166 צדיק ליד חסיד
 144 קימוץ יד המת והנחת חתיכת עץ בתוכו
 166 רשע חמור ליד רשע קל
 166 רשע ליד צדיק
 164 של אבר שנקטע
 של אשה

- 183 אם היא רוצה להיקבר ליד בניה
 183 ליד בעלה או ליד אביה
 183 אם כל אחד אינו רוצה אותה לידו
 183 אם כל אחד רוצה אותה לידו
 166 של מת ליד שונאו
 165 של שני מתים זה על זה
 165 בהפרדת עפר ששה טפחים
 165 של שני מתים יחד
 165 איש או אשה עם בנם או בתם הקטנים
 165 הפסקה ביניהם ע"י דופן

קבר

- 171 איסור פתיחתו
 172 איסורו בהנאה
 175 174 אחרי שפינו את המת
 178 מקבר המזיק את הרבים
 178 שימוש בו לדבר גנאי
 173 חומת בית הקברות שנהרסה
 173 מצבה
 180 מצבים שאין איסור הנאה
 173 172 עפר שכיסו בו את המת
 173 אם נתבטל ברוב עפר אחר
 173 172 קרקע עולם שלו
 172 של בנין
 172 אם הוסיף שורת בנין לשם המת
 180 מצבים שמותר להנות
 172 שנבנה לשם מת ונתן בו מת
 172 שנתן בו מת ע"ד שיהיה בו לעולם
 182 אשה שירשה קבר - מי נקבר בה
 182 המוכר קברו - ביטול המכר ע"י בני משפחתו
 181 הרחקת קברות מהעיר

קרובים שמתאבל עליהם

223	אביו
226 225	אבלות על קרוב של קרובו
225	אשה על קרוב של בעלה
225	בעל על קרוב של אשתו
225	בפני קרובו
226	בשמועה רחוקה
227	קרבה של שאר או של קידושין
	אחותו
223	הבתולה
223	הנשואה
223	הפסולה
223	מאביו
223	מאמו
223	מגויה או משפחה
	אחיו
223	הפסול
223	מאביו
223	מאמו
223	מגויה או משפחה
223	אמו
223	אשתו
223	הארוסה
223	הפסולה
223	בנו
223	הפסול
223	מגויה או משפחה
229 228	מי שספק אם הוא בנו
223	בתו
223	הפסולה
223	מגויה או משפחה
223	שומרת יבם

קרחה

110	איסור תלישת שיער מצער על מת
-----	-----------------------------

קריאת התורה

עליית אבל לתורה

398	אם נולד לו בן או בת
398 397	בשבת
398	בשבעה, אם יש לו חיוב לעלות
305	מצבים שמותר
305 301	עליית אבל כהן לתורה
301	בחול
301	בשבת, ואין כהן אחר

קריאת שמע

(דא"ה גס: מצוות)

156	הוצאת מת סמוך לזמן ק"ש
156	של שחרית או של ערבית
181	החופר קבר פטור מק"ש
181	אם שניים חופרים
155	למלוזי המת
155	לנושאי מיטת המת
	לעוסקים בהספד (דא"ה: 190)

קריעה

84	אופני קריעה שלא יצא ידי חובה
267	איחוי הקרע
63	אחרי היפוך הבגד
63	בגד שאסור לאחות - מכירתו לגוי
63	בקונה בגד קרוע
83	על אב בית דין
83 59	על אביו ואמו
83 60	על נשיא
59	על שאר קרובים
43	אם קרע לרוחב הבגד
53	אפקרסותו - א"צ לקרוע
55	אשה - אופן קריעתה
52 44	באיזה צד
43	בנגדים שלנו
54 53	בגד עליון
76	בגד שאול
76	איחוי הקרע
76	אם אמר למשאל שהוא יבקר את אביו החולה
76	אם לא אמר למשאל שהוא יבקר את אביו החולה
	בגד שהחליף בתוך שבעה
58	על אביו ואמו
58	על שאר קרובים
65	בגד שנקרע כבר על מת אחר
67 66	אם מת אביו ואח"כ בנו
67 66	אם מת בנו ואח"כ אביו
67 66	אם מתו אביו ובנו כאחת
67	אם מתו שניים משאר קרוביו
54 53	בגד תחתון
52	אם קרע את התחתון - האם יצא
	בחול המועד (דא"ה: חול המועד)
	ביד או בכלי
58	על אביו ואמו
58	על שאר קרובים
74	ביום טוב
46	במי שעומד בשעת יציאת נשמה
46	של אשה או קטן
46	של חוטא
64	במקום שהיה קרוע ונתפר
64	תפר אלכסנדרי
57	בצינעא או בפרהסיא
57	על אביו ואמו
57	על שאר קרובים
85	בשולי הבגד
86	הבדלים בין אביו ואמו לשאר קרובים
85	הבדלים בין השו"ע לרמ"א בהל' קריעה
41	החובה לקרוע מעומד
41	חולה או נכה שאינו יכול לעמוד
	החזרת הקרע לאחוריו תוך שבעה
58	על אביו ואמו
58	על שאר קרובים
75	המציג עצמו כאילו קרע

קריעה (המשך)

הקורע בגד גזול

72

הקורע בשבת

72

הקרובים שקורעים עליהם

41

השלמתה אם לא קרע בשעת חימום

אם היה אנוס ולכן לא קרע

369

על אביו ואמו

369

על שאר קרובים

369

זמנה

אם שמע על המיתה לאחר זמן

62

מי שלא היה לו חלוק בשעת המיתה

62

סוף זמנה

42

תחילת זמנה

42

חולצה

54

חיוב מדאורייתא או מדרבנן

41

חליפה

54

טלית קטן וגדול

54

טעמיה

42

כמה בגדים קורע

52

כתונת לילה

54

לקטן שמת קרובו

71

מי קורע לאבל

42

מי שקרע והטעו אותו לומר שלא מת קרובו

70

מי שקרע על חולה לפני שמת

אם מת אחרי כדי דיבור

70

אם מת תוך כדי דיבור

70

מי שקרע על מת, והתברר שהמת הוא קרוב אחר שלו

אם אמרו לו בסתם שקרובו מת

69

אם אמרו לו שם לא נכון

69

אם נודע לו אחר כדי דיבור

69 68

אם נודע לו תוך כדי דיבור

69 68

מקום אחיזת הבגד

57

בנשיא

60

ברבו המובהק

60

מקומה בבגד

43

על אביו ואמו

בגד עליון שא"צ לקרוע עליהם - הגדרתו

54

בגד תחתון העשוי לזיעה (גופיה)

54

האם צריך לקרוע טלית קטן

54

על אדם כשר

51 48

ע"י תלמיד חכם

48

על ברכת השם (ראה: ברכת השם)

על הפסד במלחמה

78

על חוטא

47

על חכם ותלמיד חכם

49

זמנה

49

למי שאינו יודע משמועותיו

49

שיעורה

49

על מאבד עצמו לדעת

119

על מנודה

124

על קרוב של קרובו

45

על ראיית בית המקדש בחורבנו

82

איחוי הקרע

83

הדר בירושלים ורואה את בהמ"ק בחורבנו

82

מה צריך לומר כשקורע

82

תפירת הקרע בלי איחוי

83

על ראיית ירושלים בחורבנה, וערי יהודה בחורבנן

82

איחוי הקרע

83

מה צריך לומר כשקורע

82

תפירת הקרע בלי איחוי

83

על ראיית מגילה שנשרפה

81

על ראיית ספר תורה שנשרף

81

איחוי הקרע

83

הרואה ס"ת שנמחק או נקרע

81

מצבים שאינו קורע על כך

81

על ספרי תלמוד שנשרפו

81

שתי קריעות

81

תפירת הקרע בלי איחוי

83

על ראיית תפילין שנשרפו

81

על רבו

50

איחוי הקרע

83 60 50

על חברו שמתרצים זה לזה

50

על רבו המובהק

51 50

על רבו שאינו מובהק

51 50

שיעורה

51 50

תפירת הקרע בלי איחוי

83

על שאר קרובים אינו קורע לאחר השבעה

369

על שמועות הרעות - איחוי הקרע

78

על תינוק שמת תוך לי יום

73

אם ידוע שכלו חדשיו

73

אם לא ידוע אם כלו חדשיו

73

קריעת שפת הבגד

56

שיעורה

82

בהוספה על קרע קיים

65 44

על אביו ואמו

52 44

על שאר קרובים

52 44

שלילת הקרע

267

על אביו ואמו

59

על נשיא

83 60

על רבו

83 60

על שאר קרובים

59

ך

ראש השנה

אם נקבר ביומו השני - אבלות בו

394

האם עולה למנין שבעה

395

כרגל לעניין הפסקת אבלות

388

מניין השלושים אם נהג אבלות מעט לפני ר"ה

391 390

מניין השלושים אם שמע בו שמועה קרובה

391

האם נחשב כז' ימים

411

ראש חודש

עשיית מלאכה ע"י אבל בחול המועד
 382 דבר האבד
 382 ע"י אחרים
 388 ראש השנה ויוה"כ - כרגל להפסקת אבלות

רופא

(ראה: רפואה)

רחיצה (באבל)
 267 אם היה מלוכלך
 286 באיסטניס
 289 ביולדת
 289 בסבון, במשך השבעה
 288 בשבעה או בשלושים
 287 286 בשלושים, אם פגע רגל באמצע השבעה
 387 הקלות ברחיצה בשלושים
 293 כל גופו בצונן
 287 286 במי שתכפוהו אבליו
 290 לכבוד שבת
 293 בערב שבת שבתוך השבעה - רחיצת פניו ידיו ורגליו במים
 חמים
 286 מי שיש לו ערבוביה בראשו
 289 מצבים שרחיצה מותרת
 293 פניו ידיו ורגליו בחמין
 286 קרם גוף, דאודורנט, או בושם בתוך שבעה
 288 של נדה
 291 תוך שבעה בזמן הזה
 290

רחיצת ידיים

למי שבא מקבורה, לפני כניסה לבית
 247

רפואה

המצווה לרפא
 28 הרשות לרפא
 28 השכר שרופא רשאי לקבל
 29 אם התנה לקבל שכר גבוה
 30 מי רשאי לשמש כרופא
 28 רופא שהזיק - חיובו לשלם
 28 רופא שהמית בשוגג
 28

ש

שאלת שלום

איסורה באבל
 267 אמירת 'בוקר טוב'
 307 אמירת 'לכו לשלום' למנחמים
 307 בזמן הזה
 307 בשבת
 309 השבת שלום ע"י האבל
 306 לחיצת ידיים
 307 מצבים שמותר
 307 שאלת אחרים בשלום האבל
 306 שאלת האבל בשלום אחרים
 306 תוך י"ב חודש על אביו ואמו
 307 306 תוך שבעה או תוך שלושים
 306

חליצת כתף
 401 על תלמיד חכם
 401 נשים המענות, מטפחות ומקוננות
 402 סעודת הבראה
 401 על תלמיד חכם
 401

רב

אבלות על רבו
 230 61 מקצת יום אחד
 230 אנינות על רבו
 230 איסור בשר ויין
 230 האם פטור ממצוות
 230 קריעה עליו (ראה: קריעה)

רגל

אבל על אביו ואמו, שפגע בו רגל אחרי ל'
 385 אנינות בקובר מתו ברגל
 382 דיני אבלות הנוהגים ברגל
 דברים שבצנעא
 380-382 השתתפות בשמחת מריעות
 380 ייחוד עם אשתו
 382 לבישת בגד מכובס
 380 נטילת צפורניים
 380 תספורת וגיהוץ, למי שבא ממדינת הים
 381 380 הפסקת אבלות ע"י הרגל
 אם לא נהג אבלות לפני הרגל
 380 אם נהג אבלות לפני הרגל
 379 אם מסר מתו לקבורה ערב הרגל וקבורה גוים ברגל
 395

הקובר מתו ברגל

הנחת תפילין במוצאי הרגל
 383 מניין שבעה - מאחרי הרגל
 383 יום טוב שני - עולה למנין שבעה
 383 חיוב קרובו לנהוג עמו אבלות ולשנות בגדיהם בשבת
 383 ניחומו אחרי הרגל
 383 עשיית מלאכתו ע"י אחרים אחרי שבעה מהקבורה
 383 הקובר מתו לפני הרגל - רחיצה, תספורת וכביסה ערב הרגל

אם חל יום ז' לאבלות בערב שבת שבערב הרגל
 384 אם חל יום ז' לאבלות בשבת שבערב הרגל
 384 אם חל יום ז' לאבלות ערב הרגל
 384 אם חל יום ו' (או פחות) לאבלות ערב הרגל
 387 386 ימי הרגל נחשבים במניין השלושים

אם נקבר ברגל
 382 אם נקבר לפני הרגל
 380 379 מבטל גזירת שלושים
 384 מניין השלושים אם נהג אבלות מעט לפני הרגל
 389 לפני יום הכיפורים
 391 390 לפני סוכות
 392 לפני פסח בחו"ל
 389 לפני ראש השנה
 391 390 שינוי מקומו בבית הכנסת אחרי הרגל
 393 ניחום אבליים בו
 382

- 412 אם שמע שתיים באותו יום
השומע אותה בשבת
409 בשבת או ביו"ט שהוא יום ל'
412 בשבת שהוא ערב הרגל
410 שבת עולה למנין שבעה
406 חיוב השומע באבלות רגילה
407 סעודת הבראה

שמועה רחוקה (ששמע אחרי ל' מהמיתה)

- אחרי ל' יום
407 לפי ארץ האבל ולא לפי ארץ הנפטר
406 מיום המיתה או מיום הקבורה
411 אם בר"ח חשוון שמע על מיתה בערב סוכות
366 אם נהג אבלות מקצת הלילה
412 אם שמע שתיים באותו יום
407 די במעשה אחד של אבלות
407 הפסקת לימוד תורה, מלאכה או רחיצה לשעה
409 השומע אותה בשבת או ביו"ט
406 נוהג אבלות שעה אחת
407 260 סעודת הבראה
על אביו ואמו
406 דינים התלויים ב"ב חודש
406 דינים התלויים בשלושים ובגערה
406 קריעה
408 אם אינו חייב בה
408 על אביו ואמו
408 על שאר קרובים

שמחה (ראה גם: סעודת שמחה)

- 267 איסורה באבל
414 מי שמת קרובו ואינו יודע - הזמנתו לשמחה

שמיני עצרת

- 392 ככמה ימים יש למנותו במניין השלושים
392 מדוע אינו מבטל דין שלוששים
391 מניין השלושים אם שמע בו שמועה קרובה

שפחה (ראה: עבד)

שריטה

- 110 איסור שריטה מצער על מת
שריפת כלים של מת
132 של הדיוט
132 של מלך ונשיא

ת

תינוק

- אבלות עליו**
228 אם מת אחרי ל'
229 אם נולד בחודש השמיני והיה באינקובטור
229 לפני שעברו ל' יום מעת לעת
228 73 אם מת תוך ל'
230 אם אחיו התאום המשיך לחיות
229 228 73 אם כלו חדשיו
73 אם לא ידוע אם כלו חדשיו

- איסורה בעיר שיש בה מת 104
בכפר קטן 104
בעיר גדולה 104
בבית קברות
אם יש מת שלא נקבר 104
תוך ד' אמות לקבר 104
שבת

- אבלות בדברים שבצנעא** 397 396
לימוד תורה 397
חזרה על הפרשה 398 397
עלייה לתורה 398 397
רחיצה 397
תשמיש המיטה 397
אבלות שלשים בערב שבת, אם שבת הוא יום ל' 399
איסור אבלות בפרהסיא 397
בערב שבת סמוך לשבת 398
יציאת כהן אבל מבהכ"נ כדי שלא יעלוהו לתורה 398
לענין דיני שלוששים וי"ב חודש 398
עטיפת הראש 398 397
ברכת אבלים בו 264
יום שביעי שחל בשבת - אמירת מקצת היום

- ככולו 410 364
לבישת אבל בגדי שבת בשבת 322
לברך חולה בשבת 27
עולה למניין שבעה 397 388
אם התיימש בשבת מלקבור 399
עלייה לתורה בה (ראה: קריאת התורה)
קריאת אבל את הפרשה בו 398
אם יקום מאבלותו ביום א' 398
שפיכת המים שבשכונת המת אם מת בשבת 39

שבועות

- אם שמע שמועה קרובה בו - האם נחשב כז' ימים במנין השלושים 411

שואל

- השואל חלוק ללכת לבית אבל - מתי חייב להחזיר ... 77
קריעת בגד שואל (ראה: קריעה)

שומר

- המוציל כלי מזריקה על מת - חייב בשמירתו 136

שומר מת

- פטור ממצוות 420 97
שניים ששומרים מת 97

שליח ציבור

- האם אבל יכול להיות ש"צ 302

שם

- קריאת שם חדש לחולה 27
קריאת שם לתינוק שמת לפני שנימול 148

שמועה קרובה (ששמע תוך ל' מהמיתה)

- אם שמע אותה ביום אחרי שהתפלל ערבית 413
אם שמע אחת היום ואחת למחרת 412

155	במלווי המת
155	בנושאי מיטת המת
316 243	המתפלל ערבית בעוד יום - האם דינו כלילה
413	

ליד מת או קבר

186	אם יש מחיצה ביניהם
186	במרחק ד' אמות

לעוסקים בהספד (דאה: חספד)

	מי שעסק בצרכי ציבור ועבר זמן התפילה - חובתו להשלים
92	

מנהג להתפלל במקום שמת אדם

302 246	אם אין לו קרובים מתאבלים
246	אם יש לו קרובים מתאבלים במקום אחר
302 264	צירוף אבל למניין

תפילין

איסור לאבל

383 316	אם המת נקבר ברגל - דינו במוצאי הרגל
316	אם נפטר בשבת ונקבר במוצ"ש - דינו ביום א'
316	ביום הקבורה
316	אם מת ביום ונקבר בלילה
315 267	ביום הראשון
316	אם אחרי תפילת ערבית שמע שמת קרובו
315	ביום השני לפני נץ החמה
317	בשעת כבי והספד
317	לא יסיח דעתו מהתפילין
407	מי ששמע שמת קרובו - האם צריך לחולצן
316	תפילין של רבנו תם
185	הליכה ליד מת או בבית קברות עם תפילין בראשו
186	תפילין מכוסים
81	קריעה על שריפתן

תשובה

362	חובת האבל לחזור בתשובה
-----	------------------------

תשמיש המיטה

297 267	איסורו באבל
363	בגמר האבלות
	שאר קירבה בין איש לאשתו
297	אכילה מאותה קערה
297	חיבוק ונישוק
297	מזיגת הכוס, הצעת המטה
297	רחיצת פניו ידיו ורגליו
297	שינה במיטה אחת

תינוק (המשך)

	אופן הוצאתו לקבורה
146	אם מת בן י"ב חודש
146	אם מת תוך ל' או אח"כ
146	בחיק, בדלוסקמא או במיטה
107	אמירת קדיש עליו
339	החזקת תינוק ע"י אבל - חשש שמחה
107	צידוק הדין עליו

תכריכים

177	בקבורת אדם הרוג
177	בקבורת יולדת שמתה
143	כריכת המת ע"י איש או ע"י אשה
142	מעלת תכריכים מפשתן
143	מצבע לבן
139	עשייתם מכלאים
142	קבורה בתכריכים יקרים
142	טעם שאין קוברים בהם היום

תלמיד חכם (דאה: חכס)

	תספורת (לאבל)
267	
331	אם תכפוהו אבליו
333 332	באבל על אביו ואמו - עד שיגערו בו
385	אם פגע בו הרגל אחרי ל'
333	אם פגע בו הרגל תוך ל'
333	שיעור גערה למי שרגל לגלח זקנו
334	באשה אבלה
334	בשבעה או בשלושים
333	בנושא אשה תוך שלושים לאבל על אביו ואמו
399 338	בערב שבת, אם יום ל' לאבלות חל בשבת
331 330	בשבעה או בשלושים
330 329	גילוח השפם המעכב את האכילה
331	מי שהתירו לו לגלח בחול המועד
331	מי ששמע באמצע תספורת על מות קרובו
338	מצבים שמותר להסתפר

תענית

	ביארציט (דאה: יארציט)
256	ביום מיתת חכם

תפילה

302	אבל כשליח ציבור, אם אין אחר
	אמירת פיתום הקטורת וסדר הקרבנות בתוך השבעה
302 93	

ראשי תיבות וקיצורים, ספרים שהוזכרו בספר זה

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	
א"א = אי אפשר אא"כ = אלא אם כן אעל"ד = איבד עצמו לדעת אה"ע/אהע"ז = אבן העזר או"ז = אור זרוע או"ח = אורח חיים אח"כ = אחר כך א"י = ארץ ישראל איסו"ב = איסורי ביאה א"כ = אם כן א"נ = אי נמי אע"ג = אף על גב אע"פ = אף על פי אעפ"כ = אף על פי כן אפי"ו = אפילו אפ"ה = אפילו הכי א"צ = אין צריך/צריכים א"ר = אמור רב/רבי את"ל = אם תמצוי לומר	בא"ח = בן איש חי בד"ה = בדיבור המתחיל בד"כ = בדרך כלל בדה"ש = בדי השלחן בד"צ = בית דין צדק בה"ה = ברוך ה', בית הלל בה"ג = בעל הלכות גדולות בזה"ל = בזמן הזה ב"ח = בית חדש ב"י = בית יוסף בי"ד = בית דין ביהכנס"ס = בית הכנסת ביה"ל = ביאור הלכה ביהמ"ד = בית המדרש ביה"ק = בית הקברות ביה"ש = בין השמשות בכ"ז = בכל זאת בלא"ה = בלאו הכי בסה"כ = בסך הכל בע"ה = בעזרת ה' בע"כ = בעל כרחו בפ"ע = בפני עצמו ב"ק = בבא קמא ברהמ"ז = ברכת המזון ברכ"י = ברכי יוסף [לחיד"א] ב"ש = בית שמאי	גב"ש = גבעת שאול (שו"ת) ג"כ = גם כן גמ"ו = גמרא גמ"ח = גמילות חסדים ג"פ = ג' פעמים גר"א = גאון רבי אליהו [מזילנא] גר"מ = גאון רבי מרדכי [אליהו] גרש"ז = גאון רבי שלמה זלמן [אוייערבהן] גרי"ש = גאון רבי יוסף שלום [אלישיב] גרי"ע = גאון רבי עובדיה [יוסף] גרי"ש = גאון רבי שמואל [הלוי ואגור] / גאון רבי שריה [דבליצקי] גשה"ח = גשר החיים [רב טוקצ'נסקי]	דא"ר = דאמר רב/רבי דאל"כ = דאם לא כן דב"ס = דברי סופרים [לרב יברוב] דגמ"ר = דגול מרבבה ד"ה = דיבור המתחיל דס"ל = דסבירא ליה/להו דרכ"מ = דרכי משה [לרמ"א] ד"ת = דבר/דברי תורה	הגר"א = הגאון רבי אליהו [מזילנא] הגהמ"ו/הגמ"י = הגהות מיימוניות ה"ה = הוא הדין הו"א = הוה אמינא הו"ל = הוה ליה/להו ה"ז = הרי זה הכדהמ"ב = הלכה כדברי המקל באבל הל' = הלכה/הלכות הנ"ל = הנזכר לעיל הרה"ג = הרב הגאון	וה"א = ואי אפשר וה"ה = והוא הדין וכד/וכדו' = וכדומה וכו' = וכולי וכ"כ = וכן כתב וכיוצ"ב = וכיוצא בזה וכ"פ = וכן פסק ונ"ל = ונראה לי וע"ע = ועייני עוד וצ"ע = וצריך עיון	זה"ז = זמן הזה זכ"י = זכרון יצחק ז"ל = זה לשונו ז"פ = ז' פעמים	ח"א = חלק א' ח"ב = חלק ב' חוח"מ = חול המועד חוי"כ = חתן וכלה חוי"ל = חוץ לארץ חוי"מ = חושן משפט חזו"א = חזון איש חזו"ע = חזון עובדיה חז"ל = חכמינו זכרונם לברכה ח"י = חידושי חיד"א = חיים יוסף דוד אזולאי חכ"א/חכמ"א = חכמת אדם חכ"צ = חכם צבי ח"ק = חברה קדישא חת"ס = חתם סופר	טו"ש = טור ושולחן ערוך ט"ז = טורי זהב ט"ס = טעות סופר	י"א = יש אומרים יא"צ = יארצייט יב"א = יביע אומר י"ד = יורה דעה י"ט = יום טוב י"ל = יש לומר ילקו"י = ילקוט יוסף יש"ש = יש של שלמה	כד' = כדברי/כדעת כה"ג = כהאי גוונא כה"ח = כף החיים כו"ח = כולי עלמא כיו"ב/כיוצ"ב = כיוצא בזה כ"כ = כן כתב כנה"ג = כנסת הגדולה כנ"ל = כנזכר לעיל כמ"ש/כמש"כ = כמו שכתב/שכתבו	לח"ם = לבן, חדש, מנוהץ לכו"ע = לכולי עלמא למ"ד = למאן דאמר לע"נ = לעילוי נשמות לפ"ז = לפי זה לפמש"כ = לפי מה שכתב	מאעל"ד = מאבד עצמו לדעת מבע"י = מבעוד יום מג"א = מגן אברהם מ"ד = מאן דאמר מהדו"ק = מהדורא קמא מהר"י אבוהב = מורנו הרב רבי יצחק אבוהב מהר"י [יוסף] בן לב מהר"ל = מורנו הרב רבי יעקב [בן משה] מולין [שו"ת, ונוהגי אשכנז] מהר"ם = מורנו הרב רבי מאיר [מרוטנבורג]	מו"צ = מורה צדק מוצ"ש = מוצאי שבת מו"ק = מועד קטן מ"ט = מאי טעמא מ"מ = מכל מקום מעל"ע = מעת לעת מקצה"כ = מקצת היום ככולו משא"כ = מזה שאין כן מש"כ = מזה שכתב/שכתבו/שכתבנו משנב"ב/משנב"ר = משנה ברורה	נוב"י = נודע ביהודה נו"כ = נושאי כלים נ"ל = נראה לי נלע"ד = נראה לעניות דעתי נצי"ב = נפתלי צבי יהודה ברלין נפק"מ = נפקא מינה נק"כ = נקודות הכסף [לשי"ן]	ס"ד = סלקא דעתך סה"כ = סך הכל סה"ת = ספר התרומה ס"י = סימן/סימנים ס"ל = סבירא ליה/להו סמ"ג = ספר מצוות גדול סמ"ק = ספר מצוות קטן ס"ס = ספק ספיקא סע' = סעיף/סעיפים ס"ק = סעיף קטן	ע"ג = על גבי ע"ז = עבודה זרה, על זה עט"ז = עטרת זהב ע"י = על ידי ע"ז = על ידי זה עיו"ט = ערב יום טוב ע"ש = עיין שם ע"כ = עד כאן, על כן, על כרחך עכ"ד = עד כאן דבריו עכו"ם = עובד/עובדי כוכבים ומזלות עכ"ל = עד כאן לשונו עכ"פ = על כל פנים עמ' = עמוד ע"מ = על מה/מנת ע"ע = עיני עוד ע"פ = עפ"י = על פי עפ"ז = על פי זה ערוה"ש = ערוך השלחן ע"ש = ערב שבת/עיין שם/על שם	פ"א = פעם אחת פמ"א = פנים מאירות פמ"ג = פרי מגדים פס' = פסוק פקו"נ = פקוח נפש פר"ו = פריה ורביה פר"ח = פרי חדש פרש"י = פירש רש"י פת"ש = פתחי תשובה	צי"א = ציץ אליעזר (שו"ת) ציד"ה = צידוק הדין צה"כ = צאת הכוכבים צ"ל = צריך לומר צל"ח = ציון לנפש חיה צ"ע = צריך עיון	ק"ו = קל וחומר ק"ל = קיימא לן קיצו"ש = קיצור שלחן ערוך קמ"ל = קא משמע לן

רשימת ראשי תיבות וקיצורים

א
 א"א = אי אפשר
 אא"כ = אלא אם כן
 אהע"ז = אבן העזר
 או"ה = איסור והיתר
 או"ז = אור זרוע
 או"ח = אורח חיים
 אח"כ = אחר כך
 א"כ = אם כן
 אע"ג = אף על גב
 אע"פ = אף על פי
 אעפ"כ = אף על פי כן
 א"צ = אין צריך/צריכה
 א"ר = אמר רב/רבי
 את"ל = אם תמצי לומר

ב
 בא"ח = בן איש חי
 בב"ח = בשר בחלב
 בד"ה = בדיבור המתחיל
 בד"כ = בדרך כלל
 ב"ה = ברוך ה', בית הלל
 בה"ג = בעל הלכות גדולות
 בזמ"ז = בזמן הזה
 בח"ח = בית חדש
 ב"י = בית יוסף
 ביה"ש = בין השמשות
 בסה"כ = בסך הכל
 בע"ה = בעזרת ה'
 בעה"נ = בעלי הנפש
 בפנ"ע = בפני עצמו
 ב"ק = בבא קמא
 ב"ש = בית שמאי

ג
 גב"ש = גבעת שאול (שו"ת)
 ג"י = ג' ימים
 ג"כ = גם כן
 גמ' = גמרא
 ג"פ = ג' פעמים
 גר"א = גאון רבי אליהו [מוילנא]
 גר"י = גאון רבי יצחק [יוסף]
 גר"ש = גאון רבי יוסף שלום [אלישיב]
 גר"מ = גאון רבי מרדכי [אליהו]
 גר"ע = גאון רבי עובדיה [יוסף]

ד
 דא"ר = דאמר רב/רבי
 דאל"כ = דאם לא כן
 דגמ"ר = דגול מרבבה
 ד"ה = דיבור המתחיל
 דס"ל = דסבירא ליה/להו
 דשיל"מ = דבר שיש לו מתיירין

ה
 הגהות אשר"י = ר' ישראל איסרל [מקמריזא]
 הגר"א = הגאון רבי אליהו [מוילנא]
 הגהמ"י = הגהות מיימוניות
 הגמ"י = הגהות מיימוניות
 ה"ה = הוא הדין
 ה"ז = הרי זה
 ה"י = הלכה/הלכות

הנ"ל = הנזכר לעיל
 הפס"מ = הפסד מרובה
 הרה"ג = הרב הגאון

ו
 וא"א = ואי אפשר
 ואכמ"ל = ואין כאן מקום להאריך
 וה"ה = והוא הדין וכדו' וכדומה
 וכיו"ב = וכיוצא בזה
 ונ"ל = ונראה לי
 וצ"ע = וצריך עיון

ז
 זה"ז = זמן הזה
 ז"ל = זה לשונו, זכרוננו לברכה

ח
 חה"ל = חתיכה הראויה להתכבד
 חו"ד/חו"ד = חוות דעת
 חוה"מ = חול המועד
 חו"מ = חושן משפט
 חזו"א = חזון איש
 חז"ל = חכמנו זיכרונם לברכה
 חיד"א = חיים יוסף דוד אזולאי
 חכ"א = חכמת אדם
 חכ"צ = חכם צבי
 חנ"ן = חתיכה נעשית נבלה
 חת"ס = חתם סופר

ט
 טוש"ע = טור ושלחן ערוך
 ט"ז = טורי זהב

י
 י"א = יש אומרים
 יב"א = יביע אומר
 יו"ד = יורה דעה
 יו"ט = יום טוב

כ
 כה"ח = כף החיים
 כו"ע = כולי עלמא
 כיו"ב = כיוצא בזה
 כנ"ל = כנזכר לעיל

ל
 לכו"ע = לכולי עלמא
 למ"ד = למאן דאמר

מ
 מבע"י = מבעוד יום
 מג"א = מגן אברהם
 מ"ד = מאן דאמר
 מהדו"ק = מהדורא קמא
 מהרי"ל = מורנו הרב רבי יעקב לוי [מולין סגל]
 מהר"ם = מורנו הרב רבי מאיר מו"צ = מורה צדק
 מוצ"ש = מוצאי שבת
 מו"ק = מועד קטן
 מ"מ = מכל מקום, מילימטר
 מוסל"ת = מסיח לפי תומו
 מעל"ע = מעת לעת

משא"כ = מה שאין כן
 משב"ז = משבצות זהב
 מש"כ = מה שכתב

נ
 נוב"י = נודע ביהודה
 נו"כ = נושאי כלים
 נט"י = נטילת ידיים
 נ"ט = נותן טעם
 נטל"פ = נותן טעם לפגם
 נ"ל = נראה לי
 נלע"ד = נראה לעניות דעתי
 נ"מ/נפק"מ = נפקא מינה
 נק"ה = נטילת ידיו, קינוח פיו, הדחת פיו.
 נקה"כ = נקודות הכסף
 נקוה"כ = נקודות הכסף

ס
 סד"ט = סדרי טהרה
 סה"כ = סך הכל
 סה"ת = ספר התרומה
 סי' = סימן/סימנים
 ס"ל = סבירא ליה/להו
 סמ"ג = ספק מצוות גדול
 סמ"ק = ספק מצוות קטן
 ס"ס = ספק ספיקא
 סע"י/סעיפים = סע' קטן
 ס"ק = סע' קטן

ע
 ע"ג = על גבי
 ע"ז = עבודה זרה, על זה
 עט"ז = עטרת זהב
 עי"ז = על ידי זה
 עיקה"ש = עיקרי השולחן
 עי"ש = עיין שם
 ע"כ = על כן
 עכ"ל = עד כאן לשונו
 ע"ע = עיין עוד
 ע"פ = על פי
 עפ"י = על פי
 עפ"י"ז = על פי זה
 ערוה"ש = ערוך השלחן
 ע"ש = עיין שם, ערב שבת

פ
 פ"א = פעם אחת
 פמ"ג/פרמ"ג = פרי מגדים
 פס' = פסוק
 פקו"נ = פקוח נפש
 פר"ח = פרי חדש
 פרש"י = פירש רש"י
 פת"ש = פתחי תשובה

צ
 צל"ח = ציון לנפש חיה
 צ"ע = צריך עיון

ק
 קי"ל = קיימא לן
 קמ"ל = קא משמע לן
 קשו"ע/וט"ב = קורעו שתי וערב וטחו בכותל.

ר
 ראב"ד = רבי אברהם בן דוד
 ראב"ה = רבי אליעזר בן יואל הלוי
 ראב"ן = רבי אליעזר ב"ר נתן
 ראב"ע = רבי אלעזר בן עזריה
 רא"ה = רבי אהרן הלוי
 רא"ש = רבינו אשר
 רב"ז = רבי דוד בן זמרא
 רזה"פ = רוב הפוסקים
 רז"ה = רבי זרחיה הלוי
 ר"ח = ראש חודש,
 רבינו חננאל
 רח"ל = רחמנא ליצלן
 ריב"א = רבי יצחק ב"ר אשר
 ריב"ן = רבי יהודה ב"ר נתן
 ריב"ש = רבי יצחק בר ששת
 ריטב"א = רבי יום טוב בן אברהם
 רי"ף = רבי יצחק אלפסי
 ריצב"א = רבי יצחק בר אברהם
 רמ"א = רבי משה איסרליש
 רמב"ם = רבי משה בן מיימון
 רמב"ן = רבי משה בן נחמן
 ר"ן = רבינו נסים
 ר"ע = רבי עקיבא
 רע"א = רבי עקיבא איגר
 רעק"א = רבי עקיבא איגר
 ר"ש = רבי שמעון
 ר"ש = רבינו שמשון
 רשב"א = רבי שלמה בן אברהם [אבן אדרת]
 רשב"ג = רבי שמעון בן גמליאל
 רשב"ם = ר' שמואל ב"ר מאיר
 רש"י = רבי שלמה יצחקי
 רש"ל = רבי שלמה לוריא
 רשד"ם = רבי שמואל די מדינה
 ר"ת = רבינו תם

ש
 שא"א = שאי אפשר
 שה"ה = שהוא הדין
 שו"ע = שלחן ערוך
 ש"ך = שפתי כהן
 של"ה = שני לוחות הברית
 ש"ס = ששה סדרים

ת
 ת' = תשובה/תשובת
 ת"ה = תורת הבית
 תה"ב = תורת הבית
 תה"ד = תרומת הדשן
 תוה"א = תורת הבית הארוך
 תוה"ש = תורת השלמים
 תו"כ = תורת כהנים
 תוס' = תוספות
 תע"ב = תבוא עליו ברכה
 ת"ק = תנא קמא

ראשי תיבות וקיצורים, ספרים שהוזכרו בספר זה

<p>ש"ת = שאלות ותשובות ש"ך = שפתי כהן שכנה"ג = שיירי כנסת הגדולה של"ה = שני לוחות הברית [לדבי ישעיה הוויבין] ש"מ = שמע מינה שמו"ת = שנים מקרא ואחד תרגום שמ"ע = שמיני עצרת שעה"צ = שער הציון שע"ת = שערי תשובה ש"ס = ששה סדרים</p> <p>ת</p> <p>ת' = תשובה/תשובות ת"ה = תורת האדם [לרמב"ן] ת"ח = תלמיד חכם תה"ד = תרומת הדשן תו"כ = תורת כהנים תוס' = תוספות תע"ב = תבוא עליו ברכה תפל"מ = תפארת למשה ת"ק = תנא קמא</p>	<p>ריצב"א = רבי יצחק בר אברהם רמ"א = רבי משה איסרליש רמב"ם = רבי משה בן מיימון רמב"ן = רבי משה בן נחמן ר"ן = רבינו נסים ר"ל = רצונו לומר, ריש לקיש ר"ע = רבי עקיבא רע"א/רעק"א = רבי עקיבא איגר ר"ש = רבי שמעון/רבינו שמשון [משאנץ] רשב"א = רבי שלמה בן אברהם [בן אדרת] רשב"ג = רבי שמעון בן גמליאל רש"י = רבי שלמה יצחקי רש"ל = רבי שלמה לוריא רש"ש = רבי שלום שרעבי ר"ת = רבינו תם</p> <p>ש</p> <p>שא"א = שאי אפשר שאל"ס = [מים] שאין להם סוף שב"י = שבות יעקב שה"ה = שהוא הזדן שו"ע = שלחן ערוך</p>	<p>ר</p> <p>ראב"ד = רבי אברהם בן דוד ראבי"ה = רבי אליעזר בן יואל הלוי ראב"ן = רבי אליעזר בן נתן ראב"ע = רבי אליעזר בן עזריה רא"ה = רבי אהרן הלוי ראנ"ח = רבי אליהו בן חיים [שו"ת] רא"ש = רבינו אשר רבי' = רבינו רדב"ז = רבי דוד בן זמרא רד"ק = רבי דוד קמחי רוה"פ = רוב הפוסקים רו"ה = רבי זרחיה הלוי ר"ח = ראש חודש, רבינו חננאל רח"ל = רחמנא ליצלן ר"י מיגאש = רבינו יוסף [הלוי] מיגאש [תלמיד הרי"ף ורבו של הרמב"ם] ריב"א = רבי יצחק בר אשר [הלוי] ריב"ל = רבי יהושע בן לוי ריב"ש = רבי יצחק בר ששת ריטב"א = רבי יום טוב בן אברהם רי"ף = רבי יצחק אלפסי</p>
---	--	--

ספרים העוסקים בהלכות ביוק"ח ואבלות שהוזכרו בספר זה (רשימה חלקית)

<p>ספרי אחרוני זמננו</p> <p>אשכנזים:</p> <p>בדי השלחן (ב"כ על השו"ע) - לרבי שרגא פייוול כהן, ברוקלין, ניו יורק, תשס"ו-תש"ע</p> <p>גשר החיים (ב"כ) - לרבי יחיאל מיכל טוקצינסקי, ירושלים, תש"ך</p> <p>דברי סופרים (ב"כ על השו"ע) - לרבי נחום ירוב, ירושלים, תשס"א</p> <p>היכל שלמה (שו"ת) - לרבי שמואל קדר, ירושלים, תשס"ו</p> <p>מעולם ועד עולם [לכלל עדות ישראל] - לרבי גבריאל גולדמן, ירושלים, תש"ע</p> <p>נטעי גבריאל (ב"כ) - לרבי גבריאל צינגער [מברוקלין, ניו יורק], ירושלים, תש"ס-תשס"א</p> <p>פני ברוך - לרבי חיים בנימין גולדברג, ירושלים, תשמ"ו</p> <p>ספרדים:</p> <p>זכרון יצחק - לרבי דוד טהרני, ביתר עילית, תש"ס</p> <p>חזון עובדיה (ג"ס) - לרבי עובדיה יוסף, מכון מאור ישראל, ירושלים, תש"ע-תשע"א</p> <p>חיים וחסד - לרבי שמואל פנחסי, ירושלים, תשס"ו</p> <p>ילקוט יוסף - לרבי יצחק יוסף, ירושלים, תשס"ד</p> <p>ישמח משה - לרבי יעקב משה הלל, אהבת שלום, ירושלים, תשס"ט</p> <p>נתיבי עם - לרבי עמרם אבורביע, מהדורה ראשונה תשכ"ד</p> <p>צרוור החיים - לרבי מרדכי אליהו [נערך ע"י הרב משה בראלי והרב מישאל רובין], מכון דרכי הוראה לרבנים, ירושלים, תשע"א</p>	<p>ברכי יוסף (על השו"ע) - לרבי חיים יוסף דוד אזולאי (החיד"א)</p> <p>הלכות שמחות - למהר"ם מרוטנבורג [רבו של הרא"ש, נלב"ע בה"א נ"ג]</p> <p>חכמת אדם [בסופו קונטרס מצבת משה] - לרבי אברהם דאנציג [מו"צ דווילנא], הוצאת א' בלום, ירושלים, תשנ"ב</p> <p>טור - לרבינו יעקב בן הרא"ש, הוצאת מפעל הטור והשו"ע השלם, מכון ירושלים, תשנ"ג</p> <p>מנחם אבליים - לרבי מנחם ב"ר שמעון מרדכי מאדריאנופולק, אזמיר, תר"מ</p> <p>מעבר יבוק - לרבי אהרן ברכיה מודינה, מנטובה, שפ"ו</p> <p>נהר מצרים - לרבי רפאל אהרן בן שמעון [ראב"ד במצרים ואגפיה, דפוס ראשון בתרס"ח], הוצאת מכון טוב מצרים, ירושלים, תשס"ז</p> <p>ערוך השלחן (על סדר השו"ע) - לרבי יחיאל מיכל [ב"ר אהרן הלוי] עפשטיין, ווארשא, תרס"ח</p> <p>קיצור שלחן ערוך - לרבי שלמה גאנצפריד, נלב"ע בתרמ"ו.</p> <p>רמב"ם (משנה תורה, י"ד החזקה) - לרבי משה בן מיימון, [בספר זה - כשכתבנו רמב"ם, כוונתנו לרמב"ם הל אב], א"כ ציינו אחרת].</p> <p>שבט יהודה (על השו"ע) - לרבי יהודה עייאש [בן דורו של החיד"א, מהדורה ראשונה - ליורו, תקמ"ג], הוצאת מכון בני יששכר, ירושלים, תשנ"ח</p> <p>שלחן גבוה (על השו"ע) - לרבי יוסף מולכו [אב"ד בסלונקי], הוצאת אור ודרך, ירושלים, תשס"ג</p> <p>שלחן ערוך - לרבי יוסף קארו, הוצאת השלחן ערוך המפואר, תשל"ה</p> <p>תורת האדם - לרמב"ן, הוצאת מוסד הרב קוק, ירושלים, תשכ"ד. [בספר זה - כשכתבנו רמב"ן, כוונתנו לתורת האדם לרמב"ן, א"כ ציינו אחרת].</p> <p>תפארת למשה (על השו"ע) - לרבי משה ב"ר אברהם, ברלין, תקל"ז</p>
---	---

רשימה נוספת של 260 ספרים - מחבריהם ותקופתם שהוזכרו בספרנו, ראה ב"עיקרי השולחן" הל' גדה עמ' 538.